

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravištvu „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Slovenski možje in mladeniči!

Maribor, to je beseda, katera bi se morala sedaj pogosto slišati med našimi možmi in mladeniči. Za dan 3. in 4. septembra si namreč napovedujejo v Mariboru sestanek možje in mladeniči, ki so istega duha in iste misli. Kdor želi, da se društveno življenje med Slovenci lepo razvija in hodi po pravih potih; da se naša mladina tesno organizira in v vseh potrebnih rečeh izomika; da se omika in izobrazba dvigne med našim narodom in prodere v vse sloje; da čez vse in v vsem vlada duh živega katoličanstva; kdor to želi, prihitel bo dne 3. in 4. sept. v Maribor, da vidi tam svoje somišljenike in se z njimi porazgovori ter navduši za skupne vzore!

Možje in mladeniči! Ne ustrašite se načelnih nasprotnikov, ki doma sede za polnimi kupicami ter zabavljajo čez vse, karkoli se ne klanja njihovemu liberalnemu razumu! Ne dajte si vzeti poguma od istih, ki pravijo, da je škoda za čas in za majhne stroške, ki jih imate; navdušenje, ki se ga boste navzeli, znanje, ki si ga boste pridobili, to se ne da meriti s časom in de-

narjem. Vzemite popotno palico v svoje krepke roke in hajdi na kolodvor ali pa naravnost v Maribor na sestanek „Slovenske krščansko-socijalne zveze“. Ljubi prijatelji, iskreni somišljeniki Vas pričakujejo v Mariboru, ki se radujejo in vesele Vašega prihoda.

Vsi udeleženci pa lahko uporabijo to priliko tudi, da se poklonijo Materi Milosti v prekrasni fančiškanski cerkvi v Mariboru. Saj je tudi sklenjeno, da se zborovanje dne 4. septembra začne s sv. mašo in propovedjo v tej romarski cerkvi. Tudi za verske potrebe naših mož in mladeničev je ob tej priliki poskrbljeno.

Pozdravljamo Vas torej že danes, može in mladeniči iz cele Slovenije, ki pridete v Maribor na naš sestanek, vsi ste nam dobro došli, iskreno se veselimo vašega prihoda! Srčno pozdravljeni!

Koroški slovenski možje in mladeniči!

V živem spominu še nam je krasen mladeniški shod, ki se je lansko leto začetkom julija vršil v Brezjah na Kranjskem. Obljubili smo si tedaj tudi Korošci, da se drugo leto, t. j. letos vidimo v Mariboru s

Kranjci in Štajerci. Svojo obljubo moramo spolniti in se toraj letošnjega shoda udeležiti če je mogoče še v večjem številu kakor lani na Brezjah.

Shod se vrši v nedeljo in ponedeljek dne 3. in 4. sept. Skrbimo, da se ga udeležimo v velikem številu tudi slovenski Korošci iz vseh krajev naše prelepe dežele. Šli bomo v Maribor, da se v prekrasni frančiškanski cerkvi poklonimo Mariji in da se pri podučnem zborovanju spet kaj naučimo in navdušimo za pravo krščansko in narodno delo. Na noge, toraj možje in mladeniči iz slovenske Koroške. Udeležba mora letos za Korošce biti častna.

Istim, ki pojdejo, dne 3. sept. v Maribor se priporočajo vlaki, ki vozijo v tem-le redu:

Odhod:	Beljak	dop.	8.30	ali pa:	12.30
Vrba	"	9.04	"	"	1.06
Poreče	"	9.21	"	"	1.21
Celovec	"	9.48	"	"	1.47
Sinčaves	"	10.46	"	"	2.52
Pliberk	"	11.09	"	"	3.21
Prevalje	"	11.35	"	"	3.48
Sp. Dravogr.	"	11.55	"	"	4.07
Maribor	"	1.49	"	"	5.59

Ker si hočemo nekoliko ogledati mesto in ker ob peti uri prične pevski koncert, se priporoča vlak, ki pojde iz Beljaka okoli pol devete ure in pride v Maribor okoli dveh popoldne.

Na veselo svidenje torej v Mariboru!

Zdivjano tele.

Šaljiva dogodbica.

Priobčil Števo E.....

Bilo je po bitki pri Kustoci. Rumeno solnce se je z zadnjimi žarki oziralo na zemljo in obsevalo z rdečkasto svitlobo bojišče in vojake, ki so drug poleg drugega spali večno spanje. — Tam kraj ceste je ležalo truplo nekega častnika, kojemu je bila krogla iz topa odbila obe nogi pri kolenu; iste so ležale nekoliko stran v jarku. Kar se prikaže na cesti razcapan berač. Zroč iz gozda ubitega častnika, si je mislil: „Sedaj si pa lahko prisvojim dobre čevlje; moji itak niso več za rabo.“ Pazno ozirajoč se, ako ga kdo ne opazuje, spravi čevlje z nogami vred v malho, ker ni imel časa sezuti jih, potem pa zopet hitro izgine v gozdu.

Ze se je noč storila, ko dospel berač do neke vasi. Pri prvi hiši prosi prenočišča; usmiljeni prebivalci mu niso odrekli te dobrote. Hlapec mu je postlal v hlevu na slami in gospodinja mu je dala toplo odejo. Berač še ni vzel nog iz čevljev, bal se je,

da ga kdo opazi; saj bo jutri še en dan, si je mislil.

Vsi so že počivali v sladkem spanju, ko tudi berač zaspi. A sanje, ki jih je imel, so bile tako strašne, da se je nemirno premetaval sem in tje. — Zdelo se mu je, da je v vojski; puške so pokale in krogle so mu frčale okoli ušes, — a on je stal in sekal naokrog, da se mu je vse umikalo. — — Kar čuj — zdaj je počilo, da mu je skozi ušesa letelo, in on — junak se zvrne na tla. — Zbudi se. — A kaj je to? Res je nekaj počilo — slišal je razločno. Pogleda izpod odeje — in o groza! — Ravno tam, kjer je imel on svojo malho in obute čevlje, ravno tam je lomastila neka pošast — — Berač se skrije pod odejo, ali kdo popiše njegov strah, ko čuti za nekaj časa, da se mu pošast bliža! Zdaj je pri njem in ga začne tresti. — Kaj če je to umorjeni častnik? Ta misel mu zdajci šine v glavo in zatre vsako drugo. Tak kakoršen je bil, skoči bliskoma pri stranskih vratih na prosto in jo ubriše po bregu; še ozreti se ni drznil, če ga pošast preganja ali ne.

Kaj je bilo? V hlevu se je bilo tele slučajno odvezalo ter rogovililo okoli. Pri beračevi malhi je povzročilo oni ropot, ki se ga je berač tako ustrašil.

Drugo jutro je prišla dekla prva v hlev. Čudno se jej zdi, ko vidi tele odvezano po malhi brskati. Močno se prestraši, stopivša blizo, ko vidi noge v čevljih, o beraču pa ni bilo ne duha ne sluha; samo nekaj starih cunj je bilo razmetanih, ki jih je tele iz malhe izvleklo. Drugega si ni mogla misliti, nego da je tele zdivjalo in ga pojedlo. Vsa zasopla hiti gospodarju naznaniti grozno novico. Vsa vas se je kmalu zbrala okoli hleva, a nihče se ni drznil k obsedenemu teletu. Za nekaj časa je prišel tudi župan, ki je odredil, da se ima tele skozi okno ustreliti. — Gospodar pri- nesel staro puško, in pomeri okoli okno — V tem hipu se pojavi med množico oni berač, ki so ga imeli že vsi za snedenega. Hudo so mu zamerili. Le uplivu županovemu se je zahvaliti, da je odnesel zdrave kosti.

Stvari kot vremenski preroki.

Meteorološke postaje podajajo dan za dnevom poročila o vremenu ter naznanjajo, kakšno bi po njihovih preiskovanjih vtegnilo biti vreme prihodajega dne. Toda marsikateri kmet, ki se drži še starih šeg, je mnenja, da ima dosti zanesljivejša vremenska znamenja nego mu jih mora dati najboljši vremenik. Po mnogoletni izkušnji je kmet, čegar sreča je odvisna od dežja in sonca, našel v naravi gotova znamenja, ki mu zanesljivo naznanjajo prihodaje vreme. Pred vsem so to stvari, ki po svoji fini naravi na pritisku zraka in na drugih znamenjih spoznajo, da se bo vreme predrugačilo. Stvari so živi vremeniki v naravi.

Najbolj priljubljen vremenski prerok je **la stavica**. Kadar v poletnem času visoko v zraku leta in jo je videti kakor drobno piko na sinjem nebu in kadar njen čisti glas krepko doni v ozračju, ti bodi to v znak, da bo še dalje lepo vreme. Če se pa bliskoma spusti dol, če nizko leta nad zemljo in vodo, in nekako boječe, bo dež.

Od nekaj že smatrajo **pa v o v glas** za napovedovalca slabega vremena. Če se pav namreč grdo dere, je treba spraviti pod streho, kar je za to.

Hudournik ali **strakoš** (*procellaria*) ima po hudi uri svoje ime. Če drvi kot strela nad šumečimi valovi, tedaj ve mornar, da mu prinaša nevihto.

Marsikateri kmet bi prisegel na nezmožljivost navadne ali poljske **v r a n e** kot oznanovalke vremena. Kadar vrane zaran nemirno in boječe letajo nad vrhovi najvišjih dreves, prhutajo s peruti in kriče, mesto da bi kakor navadno letele naravnost na polje, je to kmetu znamenje, da bo kmalu prišel močen dež. Če po zimi že pred solničnim vzhodom gredo iskat hrane in se vračajo počivat šele po zahodu in če tiho in težko letajo nad zemljo, toliko da se je ne dotikajo, nastopil bo hud mraz. Ako **k a v r á č e** v velikih tolpah in glasno kričé visoko letajo semintje v jesenski megli, pravijo, da „sneg mešajo“.

Do ma č a g o s poleti redkokedaj zleti. Če se pa to zgodi, dasi ni drugega povoda, je to znamenje, da bo prišla ploha. Jeseni pa goske rade letajo. Kakor bi čutile bližajočo se zimo in z drugimi pticami hotele v tople kraje.

Kadar **r a c e** skoz dan v travi hodijo in polže iščejo, mesto da bi se zabavale v vodi, tedaj ne bo dolgo sijalo sonce.

Tudi **divja k o k o š** se čudno obnaša, kadar čuti bližajočo se dež; naglo beži s stegujenim vratom, kakor bi nekam strašno silo imela.

Če se **divje ptice**, ki gnezdiijo ob morski obali, obračajo proč od morja in si na trdih tleh napravijo svoja bivališča, pričakovati je silnega viharja na morju.

Najbolj rahločutne ob vremenskih spremembah so vsekako **ribe**. Kadar kakor strele naglo švigajo semintje, kadar so nekamo vznemirjene, se bo vreme spremenilo.

Ako greš z doma, vzami prav gotovo **dežnik s seboj**, če opaziš, da **pajki** ne delajo kratkih niti.

Čebelar ima na svojih **rojih** dober vremenik. Če se jih mnogo vrača v panj, malo jih pa izletava, tedaj ve, da pametne delavke ostajajo doma, boječe se dežja.

O v c e se stiskajo pod košato drevo ali pod pečino, kadar čutijo nevihto, in to že dosti prej nego pride.

Drugi imajo zopet **k r t a** za vremenskega preroka. Po njegovem delovanju sklepajo, kakšna bo zima. Če ima malo rogov in malo hrane nakopičene, je soditi, da bo zima mila.

Kadar se zvečer zdira na drevesih **z e l e n a ž a b a**, je za drugi dan pričakovati dežja. Če se zjutraj v uge derejo, zlasti v bližini hiš, težko, da bi še isti dan ne bilo dežja. Ravnotako, kadar petelini zaran v enomer pojejo.

Če **m r a v l j e** v dolgih vrstah tekajo prek poti ali če na potéh čez noč narijejo vse polno kupčkov, se bo vreme spremenilo.

Ako so **muhe** in **obadi** zelo sitni in silno hudo pikajo, je pričakovati nevihte.

Nekaj pred nevihto se stvari poskrijejo in obmolknejo. Zbojé se v pričakovanju tega, kar ima priti. Mučna tišina nastane. Le nekatere nemirno dirjajo sem in tje, kakor bi nikjer ne mogle najti varnega zavetišča, n. pr. tiger, ris, mačka i. dr. S.

Nov način prašičje reje.

Pri nas je navada, da dajemo prašičem kuho. Prašiči dobe po zimi skoro samo kuho, po leti jim pa dajemo poleg kuhe tudi različno zelenjavo v surovem stanju tako n. pr. solato itd. Ravno tako delajo tudi po drugih krajih naše dežele. Vspehi, ki jih imamo s tako rejo, so dobri, če tudi moramo priznati, da stane kuha precej dela in tudi stroškov.

V zadnjih časih se je začelo tudi po naših krajih razpravljati vprašanje, ali bi ne kazalo pokladati prašičem samo surovo krmo, kakor dela n. pr. grajšček vitez Plessing v Waldeku na Stajerskem in kakor delajo po njegovem vzgledu že tudi nekateri drugi gospodarji. Ako se to vpelja, bi se reja prašičev močno olajšala in pocenila.

Ker je to vprašanje za nas z ozirom na našo obsežno prašičjo rejo važno in vredno, da se o njem razpravlja, zato si bočemo danes Plessingovo rejo nekoliko bližje ogledati, zlasti tudi zaradi tega, ker se je v zadnjem času o tej reji tako pisalo, da je dobil človek vtis, kakor bi se v Waldeku prašiči redili s senom prav tako, kakor se redi pri nas goveja živina.

Glavni znak Plessingove reje je v tem, da redi Plessing svoje prašiče povsem naravno, deloma s tem, da jim poklada zares samo surovo krmo, deloma s tem, da jih spušča veliko na plano. Poleti se gonijo na pašo, v bližnje gozde in na njive, po zimi se pa spuščajo v ograjene prostore, kjer je dosti prilike, da se prašiči izprehodijo, da rijejo in da si poiščejo v zemlji vseh tistih rudninskih snovi, ki so prašičem neobhodno potrebni za boljšo prebavo in ugodnejši razvoj. S tem, da pridejo prašiči po zimi in poleti veliko na plano, se živali močno utrjujejo, kar je za plemene živali prevelike važnosti. Kolika važnost se poklada v Waldeku na to, da se živali zunaj svinjaka rede, povzamemo lahko iz tega dejstva, da se spuščajo že mlada praseta, ki so komaj štiri do osem dni stara, ob ugodnem vremenu na plano, kjer se jim predloži nekaj prsti, da morejo takoj riti in si iskati živeža, kar je za razvoj mladih živali in še posebej za razvoj zob veliko vredno in tudi potrebno.

Povsem naravno je pa tudi krmljenje prašičev, ker ne dobe prav nobene kuhe, ne poleti, ne pozimi. Pokladanje samo surove krme ni sicer nič novega, če po-

mislimo, kako se redijo prašiči na Ogrskem in po balkanskih deželah, ali za nas, ki smo vajeni dajati prašičem večidel samo kuho, je to nekaj novega. Nekaj novega je to pa tudi zaradi tega, ker se redijo pri Plessingu na ta način prašiči žlahtnega angleškega plemena, od katerega je znano, da je vajeno na skrbno strežbo in dobro hlevsko rejo.

Čez poletje se v Waldeku prašiči deloma pasejo, deloma se jim poklada zelena krma, trava, zelena detelja in druga zelenjava. Vsa ta krma se poklada seveda na prostem iz nizkih gar, ki se postavijo (kot za ovce) na tla, ali se pa obesijo na prličnih mestih svinjskega dvorišča. Take gare so boljše kakor če se krma meče na tla. Stem se zabrani prehlavno popadanje in požiranje, po drugi strani pa tudi to, da prašiči toliko klaje ne zgazijo in onesnažijo. Pesnega perja pa ne pokladajo prašičem. Izkušnja je pokazala, da je surovo pesno perje škodljivo, ker povzročuje vnetje prebavil, časih v taki meri, da so obolele živali tudi poginile. Z obiranjem pesnega perja se pa dobi tudi manj pese in slabšo peso. Pesa ostane bolj drobna, bolj prazna, bolj lesena in sploh slabša za dlječasto shranitev. Po zimi se poklada prašičem surovo korenstvo in suba krma. Izmed korenstva se poklada, kakor je, nič oprano in tudi nič razrezano. Nekaj posebnega pri celi reji je pa to, da se daje prašičem tudi suba krma v zimskem času. Malo čudno se sliši to, a je vendar resnica. Prašiči dobe otavo ali mehko in drobno seno, ki se poklada prav tako iz gar, kakor zelena krma. Razen tega se jim daje tudi seneni drobir, potem ovsene, pšenične in ajdove pleve. Seneni drobir (*sempir*) in pleve se pred pokladanjem dobro poškrope in zabelijo z otrobi ali zdrobljenim žitom (*tursico*), da je krma bolj okusna in tečna. Za priboljšek se daje če treba še posebej žito in zrnje sočivja. Od žita se daje navadno zmes ovsca, ječmena, ajde in tursčice, ki se nekoliko pomeša z drobno prstjo. Od sočivja se daje zdrobljeni bob.

Vsa krma se nalašč zunaj poklada in vsem prašičem skupaj, mladim in starim. Na ta način ostanejo svinjaki bolj snažni. Zunaj na svežem zraku pa tudi vsa krma bolj diši in bolj tekne kakor v svinjaku, posebno, ker se vsem prašičem skupaj polaga. Žito se polaga v koritih, ki se imajo na prostem. Če je slabo vreme, se poklada krma pod posebno lopo, ki daje prašičem tudi potrebno zavetje in senco. Navadno se predloži vsa krma še le potem, ko so se prašiči zunaj hleva že nekoliko razhodili in osnažili.

Poleti kakor tudi po zimi se poklada vsa krma le po dvakrat na dan, vselej pa točno ob določenem času. Po vsakem krmljenju se prašiči napoje s svežo vodo. To bi bila ob kratkem reja, kakor je nahajamo pri vitezcu Plessingu v Waldeku. Tako redi Plessing svoje plemene prašiče. Pa tudi pitanim prašičem ne dajo nobene kuhe. Dodati bi bilo za danes le še to, da se napravljajo za prašiče nalašč tudi celi kupi komposta, da prašiči po njih rijejo in iščejo črvov in raznih rudninskih snovi. Ti kupi se delajo iz prsti, blata iz ribnikov, pepela, oglja itd.

Vspehi, ki jih dosega vitez Plessing s to rejo, so prav ugodni, kakor se sliši. Živali se s tako rejo močno utrjujejo in ugodno razvijajo. Stroški reje so seveda veliko cenejši, kakor je tudi vsa reja veliko lažja.

Plessing redi do 400 prašičev, a vsem tem živalim strežejo samo tri osebe.

Vredno bi bilo, da bi si to rejo ogledali na mestu samem tisti naši posestniki, ki se pečajo v večji meri s prašičjo rejo in ki niso imeli prilike, udeležiti se letošnjega poučnega potovanja po Štajerskem. Na tačin bi se najlažje prepričali o uspehih, ki jih imajo v Waldeku. Posebno našim večjim posestnikom bi bilo svetovati, da bi si ogledali to rejo, ki utegne postati za marsikoga, ki je zaradi neugodnih in žalostnih poselskih razmer že opustil prašičjo rejo, zopet nova spodbuda za to prevažno gospodarsko panogo.

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Dne 3. in 4. septembra se vidimo v Mariboru. Naši bratje iz Kranjske pridejo s posebnim vlakom. Tudi koroški možje in mladeniči se že pridno oglašajo. Kaj pa vi Štajerci? Trdno se nadejamo, da se boste i vi odzvali vabilu v velikem številu ter prihiteli na zborovanje. Saj je to Vaše zborovanje, možje in mladeniči. O čem se bo razpravljalo, itak znate, ker smo Vam že objavili resolucije, o katerih se bo razpravljalo. V nedeljo je v Narodnem domu koncert. Vstop je prost vsakemu Slovence. Pri koncertu bi bilo želeli, da nastopijo različni pevski zbori. Vsak pevski zbor je dobro došel! Kdor hoče imeti prenočišče, naj to javi že prej na naslov: dr. Ant. Korošec, urednik, Maribor. Zborovalci, ki pridejo že v nedeljo in bi si radi ogledali Maribor in okolico, naj se tudi že prej javijo na isti naslov, da se jim oskrbijo voditelji. O vsem drugem pa se pogovorimo dne 3. in 4. septembra v Mariboru. Na veselo svidenje torej!

Bralnim in izobraževalnim društvom. Zborovanje dne 3. in 4. septembra v Mariboru je predvsem namenjeno vam, bralna in izobraževalna društva na Slovenskem. Za to pa je pričakovati, da ne bo nobeno društvo brez zastopnika na shodu. Načrt zborovanja vam je znan. Zastopnik vsakega društva bo našel priliko, da izrazi svoje želje in nasvete glede bodočega našega društvenega delovanja. Bralna in izobraževalna društva, pošljite zagotovo svoje zastopnike na shod!

Vzpored mariborske slavnosti. V nedeljo, dne 3. septembra: Popoldne dohod udeležnikov od vseh strani. Sprejem v „Narodnem domu“. Ogled mesta Maribor. Ob 5. uri velik koncert na vrtu „Narodnega doma“, ki ga priredita „Kat. slov. izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru ter bralno in pevsko društvo „Maribor“. V ponedeljek, dne 4. septembra: Ob 6. uri slovesna sv. maša in pridiga v romarski cerkvi Matere Milosti č. oo. frančiškanov v Mariboru. Ob 8. uri dopoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ prvo zborovanje. Dnevni red: 1. Stanovska in mladinska organizacija; 2. Izdajanje in razširjanje časopisov, knjig in poljudnih knjižic; 3. Kako organizovati branje časopisov in knjig; 4. Socialni kurzi; 5. Pouk o knjigovodstvu, higijeni, zakonodajstvu; 6. Domače in društvene knjižice; 7. Društvene zabave; 8. Gojitev narodnega petja; 9. Vzgoja voditeljev. Ob 12. uri obed v „Narodnem domu“. Ob 2. uri popoldne drugo zborovanje. Dnevni red: 10. Vzajemnost socialnega dela in duh vzajemnosti; 11. Zavarovanje; 12. Boj proti alkoholizmu; 13. Izseljenci; 14. Skrb za zanemarjene otroke in kaznjence; 15. Var-

stvo žensk; 16. Zveza. — Bralna in izobraževalna ter delavska društva! Udeležite se gotovo po več zastopnikih, možeh in mladeničih, tega velepomembnega zborovanja! Udeležite se ga vsi, ki se zanimete za društveno delo! Cenjena društva naj javijo najzadnje do 28. avgusta, ali se udeležijo in koliko zastopnikov utegnejo poslati, in sicer na Kranjskem in Primorskem č. g. Luki Smolnikarju, stolnemu vikarju v Ljubljani, na Štajerskem in Koroškem pa č. g. uredniku dr. Antonu Korošcu v Mariboru.

V Maribor! Vrli „Domoljub“ piše: Armada dvanajst tisoč članov se je v par letih zbrala okolu „Slovenske kršč.-soc. zveze“ v naših katoliško slovenskih izobraževalnih društvih. V par letih so vrli možje, ki so osnovali ta društva, več dejanski storili za izobrazbo našega naroda, nego se je prej storilo v tem oziru od leta 1848. sem. Ponos naših prijateljev je ta lepa organizacija, občudovanje vzbuja celo pri naših nasprotnikih. Lani so se ta društva prvokrat zbrala na Brezjah na vseslovenskem mladeniškem shodu. Nihče, ki je bil takrat navzoč, ne pozabi lepih prizorov, ne pozabi, kako se je zgrinjalo pod vihrajnimi zastavami k Marijini cerkvi na tisoče mož in mladeničev, ne pozabi imenitnega shoda in pobratimstva, ki so ga takrat sklepali mladeniči iz vseh slovenskih pokrajin. Drugo leto na svidenje v Mariboru, smo si trikrat obljubili — in to izvršimo letos 3. in 4. septembra. Vabili smo vas že v prejšnji številki „Domoljubovi“ v Maribor. Nihče, ki je bil na Brezjah navzoč, naj ne ostane doma. Dolžni smo štajerskim možem in mladeničem, da jim povrnemo lanski številni obisk. Tudi v Mariboru se bomo poklonili Mariji, zaščitnici naših društev, Mariji v sloveči, prekrasni frančiškanski cerkvi mariborski, kar je že samo ob sebi nekaj, kar bi moralo vsakega dvignuti. Prav res hvaležni moramo biti „Slov. kršč.-socialni zvezi“, da nas vsako leto popelje na drug znamenit kraj. Tako se bomo učili spoznavati svojo lepo domovino in jo še bolj ljubiti. Tako romanje pa zveže „Zveza“ tudi s poučnim shodom in prijetno zabavo, zato bi bilo prav, ko bi vsako leto naši možje in mladeniči se odločili, da takrat, ko jih „Zveza“ kliče, gredo na daljše romanje, pri katerem „Zveza“ skrbi, da je potovanje kakor mogoče ceneno. To bo vsakoletno naše skupno vseslovensko romanje, na katerem se bomo v bratovski slogi sešli Kranjci, Štajerci, Primorci in Korošci ter se pomenili, kako delajmo v bodočem letu, da si zboljšamo položaj in da ohranimo sebi svojo domovino. Zato na tem mestu posebno pozivamo očete, da pošljejo svoje sinove na ta shod. Mnogo koristnega se bodo naučili v par urah, mnogo, kar bo, ako bodo izvrševali, celi občini rodilo zlate sadove. V vseh župnijah še ni izobraževalnih društev. Mladi fantje, ki imate korajžo, pridite, da se poučite, v drugem Vam bo potem šla na roko „Slov. krščansko-socialna zveza“, le pisati bo treba nanjo, pa bomo tudi pri Vas ustanovili poučno in vzgojevalno društvo. Za vsako župnijo na Kranjskem, kjer še ni izobraževalnega društva, se bo na shodu dobilo po en izvod obširne knjige, kako osnovati in kako delati v društvu. Za one, kjer je že društvo, pa bo pri tej priliki podan velekoristni pouk, kako tudi dalje delati, kakor kaže vzpored v današnji „Domoljubovi“ številki. Naj bi ne bilo nobene slovenske župnije, iz katere bi se ne dvignilo na pot v Maribor nekaj mož in mladeničev.

Čitatelji „Domoljubovi!“ Takoj ko preberete te vrstice, na delo pri sebi in svojih prijateljih, da se takoj oglašate in sicer vsak pri svojem župnem uradu. Vožnja iz Ljubljane v Maribor in nazaj bo ob tej priliki skoro za polovico cenejša. Veljala bo okolu 7 kron. V nedeljo teden bo to natančno oznanjeno, potem pa naj vsak prinese denar za vožnjo svojemu župnemu uradu, kjer prejme nadaljna navodila. — Možje in fantje, 3. septembra v zeleno Štajersko — v Maribor!

Čujte! Čujte! Ptujski nemčurski „Štajerc“, ki sliši na ime „giftna krota“, ne omeni niti z besedico nesramnih in surovih napadov celjskih Nemcev in nemškutarjev na tamošnji „Narodni dom“. Ta listič, ki prinaša o slovenskih fantih, ako se le malo v kakšni gostilni posprimejo, najnesramnejša poročila, ta nemškutarski bebec molči sedaj o divjih napadih celjske nemške fakinaže na mirne Slovence. Seveda, ako celjska nemška pijana druhal tudi po mestu in s kamenjem napada slovenske hiše ter pobija šipe in okna, za to nemškutarski „Štajerc“ nima graje. Saj so vendar ti nemški celjski fakini, ki so napadali dne 7. in 8. t. m. celjski „Narodni dom“ sami privrženci nemškutarskega „Štajerca“. Pri teh celjskih razgrajatih pokazala se je nemška omika v najlepši luči. Tu se je pokazalo, koliko je vredna od „Štajerca“ toliko hvalisana nemška šola. Vsa nemška pijana druhal, ki je dne 7. in 9. t. m. razgrajala in tulila ter s kamenjem napadala „Narodni dom“ in „Zvezino tiskarno“, vsa ta druhal je iz nemške šole. Takih surovosti, kakor celjski Nemci, pač ni zmožen najzadnji slovenski hlapec. In to nesramno celjsko nemško surovost odobrava nemškutarski „Štajerc“, ki vedno trdi, da je prijatelj Slovencev. To si je treba zapomniti! S to nemškutarsko „Štajercevo“ zalego treba bode korenito obračunati.

Zakaj peša vera? „Štajerc“ se vedno hvalisa, da je kmetski list in da mu je kmetski blagor čez vse. Toda kdor ga pogleda, vidi, da se največ bavi z vero in duhovniki. Se pač vidi, da je večkrat šprican teolog Drevenšek, ki o kmetijstvu in njegovih težnjah nima ne duha ne sluha, njegov urednik. V zadnji številki ta šprican teolog piše o razlogih, zakaj vera peša. Ljudje, kakor on, bi to seveda najbolj znali povedati, da bi le odkritosrčni bili. V zadnji številki pa Drevenšek zopet pred drugim pragom zmeta!

Iz severnega dela mariborske okolice. V številki 16 ptujkega „Štajerca“ najdem naslov: „Poškodbe po toči in zavarovanje zoper točo“. Ne verjel bi, da bi celo tudi ta list bil za prepotrebno zavarovanje zoper točo. Pa zakaj si je ta list tako zavzel? Zato, ker je toča pobila tudi po štajerskih nemških krajih. Saj imenuje celo iz Zgornjega Štajerskega različne kraje, kjer je napravila mnogo škode, iz spodnje štajerskih krajev pa ne pove nobenega, kakor da bi tukaj ne imeli toče. S tem je zopet pokazal ta list, ki je glasilo nemčurskih naprejbedakov, da nima srca za naše ljudstvo, da bi mu hotel v skrajni sili pomagati. Tudi tega ne pove, da so ravno spodnještajerski slovenski poslanci prekoristno zavarovalnico zahtevali. Tudi ne pove, da je gosp. poslanec Robič stavil ta predlog glede zavarovalnice, pa da so bili proti temu predlogu ravno Štajercevi krušni očetje, kakor so Ornig, Stalner, Lenko in Stiger. Sedaj pravi, da bi bila zavarovalnica potrebna, ker je napravila

toča po Zgornjem Štajerskem mnogo škode. Vprašam te, „Štajerc“, kaj nas brigajo zgornje-štajerske stvari, le za spodnje Štajersko se brigaj! Zakaj pa ne poveš, te vprašam, zakaj so bili tvoji poslanci proti tej zavarovalnici, zakaj se ne poteguješ za korist našega ubogega slovenskega ljudstva. S takšnim ravnanjem zopet kažeš, da hočeš delati le za Nemce, Slovence pa popolnoma pustiti na cedilu. Ti si res kakor pravi zapeljivec in slepar nevednega ubogega slovenskega ljudstva! G.

Občina Galušak v gornjeradgorskem okraju, kjer je dosedaj kraljeval bračkickanec Matjašič, je pri zadnjih občinskih volitvah dne 3. t. m. padla v roke poštene slovenske kmetske stranke. Županski stolec se je torej Matjašiču pošteno prekopicnil in sedaj bo Matjašič moral sedeti malo nižje pri zemlji, da si ohladi svojo vročo kri za Bračka. Kolj in žaklji, ki so morali zakrivati razpis volitve, niso nič koristili. Slovenski kmetski volilci stoje na straži in zmagujejo čez „gospode“, kakor so Bračko, Vučina, Matjašič in drugi.

Dravska dolina. Vse, kar je slovenskega, se je zadnje nedeljo zbralo v narodni hiši g. Mravljaka v Vuzenici, kjer so podravski diletantje uprizorili gledališko igro. Navzoč je bil tudi naš državni in deželni poslanec Robič. Narodna zavest v dravski dolini se je začela krepiti in Bog dal, da bi si kmalu osvojila tudi one kraje, kjer še vlada tema nemčurstva. Naprej zastava Slave!

Oplotniški naprejbedaki so še vedno pijani zmage, ker so zmagali v prvem in tretjem razredu vsled nebržnosti slovenskih kmetskih volilcev, ki niso sledili glasu svojih voditeljev. Kakor vsak pijanec rad zmerja, tako tudi oplotniški naprejbedaki zmerjajo in psujejo po vseh listih čez kmete in duhovnike, ki nočejo ž njimi. Sram jih bilo!

Napadi na Slovence v Celju. Dne 7. avg. je razdivjana nemška družba ob navzočnosti mnogih celjskih odličnjakov napadla s kamenjem celjski Narodni dom in Zvezino tiskarno. Na večer dne 7. t. m. se je pridrla tolovajska tolpa broječa kakih 100 do 150 ljudi pred Narodni dom, kjer je začela vpiti „Pereat“, „Abzug“, „Nieder mit den Windischen“ itd. Na ugovor nekaterih Slovencev je navzoča policija prosila razgrajanje, naj gredo od Narodnega doma. Nato so v resnici šli, toda ne domov, ampak pred Zvezino tiskarno, kjer se tiska „Domovina“, in so tam naprej rjuli. Nasproti Zvezine tiskarne se zida nova dekliška šola. Na stavbišču so se oborožili s kamenjem in ga začeli metati v Zvezino poslopje. Ker so bile vse žaluzije zaprte, niso napravili posebne škode. Od Zvezine tiskarne so se vrnili s kamenjem oboroženi zopet pred Narodni dom, kjer se je začelo pravo jehonsko vpitje in bombardiranje. Kamenje, večje od otroške glave je z vso silo frčalo proti „Narodnemu domu“. Poškodoval se je na mnogih krajih zid in pobitih je bilo osem velikih šip. Kamenje je bilo metano z vso silo, kajti pobite so šipe v drugem nadstropju. Med razgrajaji je bilo tudi nekaj boljših ljudi, vsled česar si seveda policija ni upala vmes poseči. Dne 9. t. m. se je zbirala celjska fakinaža v tolpah celi večer v bližini Narodnega doma in drugih slovenskih hiš, da bi v neopaznem trenutku napadla po tolovajsko posamezne osebe in pa hiše. Slovenci so se pa po dnevu dobro pripravili in organizirali za večer, tako, da niso mogli poulični tolo-

vaji ničesar storiti. Tisto noč so zopet napadli Zvezino tiskarno, kjer so pobili več oken in poškodovali šaluzije. Napad se je moral izvršiti okoli polnoči. Napravili so znatno škodo. Slovenci, podpirajte slovenske obrtnike v Celju, ki trpijo veliko pod nemškim nasilstvom. Svoji k svojim!

Iz Staregatrga pri Slovenjgradu. Lani je bil v naši okolici mladeniški shod in tedaj je bilo splošno navdušenje med mladeniči. A sedaj je menda to že ponehalo in vse gre zopet v starem tiru naprej — mladeniči, le lepo dremajte in spite — lahko noč. Kaj pa ko bi se zdramili in se enkrat pokazali tudi na odru? V tem oziru so naša dekleta veliko bolj podjetna, že parkrat so igrale — pa vas ni sram, da boste zaostali za dekleti?

Nazarje v Savinjski dolini. Dan 13. avgust je bil za nazarsko Marijino dekl. družbo nepozabljiv dan veselja. Še-le oktobra bo imelo leto dni svojega obstanka, pa gorečnost družbenk si je že oskrbela krasno zastavo, h kateri lahko s ponosom gleda in se je z veseljem drži. Med radostnim petjem jo nesejo dekleta med okusno okinčanami maji v cerkev k blagoslavljanju, katero so gornjegrajski dekan vlč. g. Dovnik dobitljivo prevzeli in ji pri zabujanju žrebčev dali geslo: „Poreče Gospodu: Varuh moj si ti in moje pribežališče, moj Bog, v katerega zaupam“. Družbenka Barbara Vratnik, ki je zastavo z dragocenim trakom obdarovala, je imela lep izrek: „Marijo ponižno častiti, zastava nas moraš učiti“. Vednega spomina vreden je bil izboren govor g. dekana ter je bil izstok učenega, dobrega, družbo ljubečega sreca, utemeljen na izrek: „Kdor stoji, naj gleda, da ne pade“. Zanimiva je bila razlaga, kaj pomeni zastava sploh, in posebej družbena, ki soude opominja k edivosti, k srčnosti, k vojski, k zmagi. Po dokončani službi božji je bila družbena procesija, in konec svečanosti slovesno „posvečenje“ vseh Marijinih družnikov prebl. Dev. Mariji. Hvala prelepa vranskim družbenkam, ki so čez visoko Čreto skupno prihitela se naše svečanosti udeležiti, in so se s svojim ponižnim obnašanjem vsem prikupile. Hvala tudi polzelskim dekletam, ki so s svojo pričujočnostjo nam povišala veselje; in vso priznanje vsem drugim družbenkam, največje pa onim iz srečnih Slovenskih gor, ki jih dolga pot od nemške meje ni zadrževala priti v gornjo Savinjsko dolino, obiskat in počastiti nazarske Marijine hčere. Ti pa „Zastava Marije, vihraj! Vodi dekleta v svet raj!“

* * *

Koroške misli. Dne 4. septembra mora se nas slovenskih koroških fantov prav veliko udeležiti shoda sloh. kršč. socialne zveze v Mariboru. Posebno fantje iz Podjunske doline naj se mnogobrojno udeležijo shoda, ker ni tako daleč in tudi železnica ravno ni predraga. — V kratkem bodo volitve v državni zbor za velikovski okraj na mesto umrlega državnega poslanca Čareja. Fantje, uplivate tudi vi na može, da bodo šli vsi kot en mož volit našega poslanca — slovenskega moža, ki ima tudi srce za ubogo ljudstvo. — V Dobrlivasi je vihrala na cerkvenem stolpu ob priliki premicije g. Sekola slovenska zastava. To nemčurjem menda ni bilo po volji — jaz pa pravim, da se bodo morali naši preljudi nemčurčki še marsičesa privaditi, ko bodo začeli naši mladi in čili slovenski koroški fantje nastopati. Kaj ne? Vi boste možje!

Velikovec. Franc Žmavcer v Racinji nad Dravo je gnal v sredo, dne 16. avgusta iz Železne Kaplje ovce v nemški Št. Vid za nekega Alojza Cehnerja. Bilo jih je 22, izmed teh štiri črne. Ves utrujen od dolgega pota je zvečer blizu Tamiša v tinjski fari se vlegel pri cesti v travo, da si nekoliko odpočije. Ovce so se zraven pasle. Ko se zbudi, ovce ni več. Ne ve se, ali so se ovce kam poizgubile v velikih brankovskih gozdih, ali jih je kdo odgnal in ukradel. — Po dolgi in hudi suši smo dobili v soboto, dne 12. avg. spet potrebnega dežja. Bogu hvala! Hajda in drugi poznejši pridelki še si bodo opomogli.

Trušnje pri Velikovcu. Dne 13. avg. je obhajalo velikovski veteransko društvo pri nas cesarsko slavnost. Lastnik cerkvice sv. Erazma v Zgornjih Trušnjah, g. Racesberg, je dal cerkvice lepo okrasiti. Pri sv. maši, ki jo je imel menih olivetanec iz Tancenberga, je lepo popeval združeni šentjurski, želinjski in šentštefanski pevski zbor. Na dvorišču je po sv. maši bila defilacija velikovških in dobrloveskih veteranov. V lepih besedah sta slavila č. g. olivetanec in prejšnji velikovski okrajni glavar g. Majerhofer iz Celovca našega presvetlega cesarja kot krščanskega vladarja. Po slavnosti so bili na pošti otroci šmarješke in želinjske šole pogoščeni.

Spodnji Dravograd. V torek, na 15. t. m. je bil tukaj v gostilni „na pošti“ koncert, katerega so priredili gojenci Pestalozzivega zavoda z Dunaja, kateri skoraj vsako leto pridejo na letovišče na Leše pri Prevaljah. Imenovani gojenci so že lani meseca avgusta bili tukaj, ter napravili v poštni gostilni koncert. Letos se ta veselica ni posebno dobro obnesla in je bila tudi nekoliko slabše obiskana kakor lani, ko je prišlo na veselico mnogo radovednega ljudstva iz vseh krajev.

Guštanj. Dne 6. t. m. je bil tukaj pri nas strašen vihar. Podiral je drevje, trgal opeko s strehe, prevračal kozolce itd. Na fužinah je nesel veliko opeko s strehe. Na Prevaljah je podrl uto, pod katero sta vedrili 2 ženski, ena z otrokom. Uta se podere — ženski pa spod. Ženski, ki je imela, otroka, se je posrečilo ubežati izpod razvalin — a ono je zasulo. Sedaj leži bolna in težko bo okrevala. Tudi po lesih je napravil vihar mnogo škode.

Dobrlaves. 6. avgust je bil za celo dobrlojsko faro vesel praznik, kajti daroval je prvo sv. mašo naš rojak g. Janez Sekol. Veselo so grmeli topiči, razni slavoloki z lepimi slov. napisi, slov. trobojnica na stolpu farne cerkve, druge zastave so pričale veselje. Veličasten je bil sprevod od doma g. novomašnika do cerkve. Pridigali so č. g. S. Bayer, župnik grabštanjski, nekdanji primicijantov katehet. Pri obedu pa nas je razveseljevala godba na lok, domači pevci, pevke družice in pa šmiholsko-pliberški kvartet. Lep je bil drugi dan izlet v Goselnovas. Ginljivo je bilo na postaji v Goselnovasi slovo od duhovnega očeta g. Bergmanna. Fik, fik se je nas kar vstrašil, ko je nas bilo toliko in ko so zagrmeli gromoviti živio-klici. Na mnoga leta g. novomašnik!

Iz podjunske doline. Neki dopisnik „Iz popotne torbe“ pravi, da bi skoraj ne našel „Narodnega doma“ v Doberlivesi, ker ne nosi nobenega napisa. Na to se mora odgovoriti, da napisa zaradi tega ne nosi, ker še nismo dobili gostilniške koncesije za narodno poslopje. Ker pa dopisnik v številki lista „Naš Dom“ z dne 27. julija tirja in „opozarja“,

da se mora zahtevati v trgovini g. Paara le narodno blago, ima celo prav. Narodno blago si je g. Paar pravočasno založil in mu je bilo treba merodajne osebe še na to opomniti. Le pridno naj torej kupujejo pri njem in zahtevajo narodno blago, g. Paar bo vsakemu ž njim lahko postregel v prijazni slovenski besedi. G. dopisniku tudi svetujemo, zato poskrbeti, da zavedni rodoljubi pridno trgovino g. Paara obiskujejo in tudi pri njem kupujejo. Saj on rad in lahko postreže z izbornim, svežim blagom. Poskrbi naj tudi, da zavedni ljudje ne bodo nosili svojih trdo zasluženih krajcarjev samo našim nasprotnikom v žep, kajti mi moramo v prvi vrsti skrbeti za obstanek našega domačega narodnega trgovca.

Ponikva pri Pliberku. V nedeljo, dne 30. julija je bilo pri nas nekaj lepega. Blagoslovil se je križ na sredi vasi, kateri že od leta 1767. ni bil popravljen, kakor so kazale številke na zahodni strani. Sedaj pa je lepo slikan in lep vrtec okoli, katerega prej ni bilo. Želeli smo vsi, da bi bila ta slavnost popoldne, pa ker zavoljo pogreba visokorodne gospe grofinje Sofije Turn ni moglo biti, so se pripeljali naš preč. g. dekan Simon Bauer že ob pol devetih. Naši fantje so močno streljali, dekleta pa so prelepo okinčale novi križi. Pristrčna hvala jim za ves trud in delo, kar so ga storili. Ob deseti uri je bil blagoslov, po blagoslovu pa so nam preč. g. dekan v lepi pridigi razložili, kaj pomeni beseda križ in opominjali na svetnike, kateri so naslikani: na prvi strani sv. Peter in Pavel, na drugi strani sv. Jožef in sv. Rok, na tretji sv. Andrej, na četrti sv. križ Jezusa Kristusa, kako jih moramo častiti in voljno in Bogu vdani nositi križe sedajnega življenja, ako hočemo enkrat doseči nebesko veselje. Vsa čast in hvala jim za to! Na to so se še z našimi sosedi pogovorili in se odpeljali. Na večer pa smo se malo pohladili tam pod lipo ter malo poživilo z dobrim pivom. Naši fantje in dekleta so peli lepe slovenske in narodne pesmi. Ostalo bo nam vse dolgo v spominu.

Iz Št. Kristofske gore. Na praznik Sv. Lovrenca se pri nas vsako leto obhaja cerkveni shod. Iz vseh krajev pride ta dan veliko ljudi. Toliko ljudstva, kakor se je letos zbralo, pa že dolgo ne pomnimo. Prišli so letos kot tretje leto romarji iz Galicije in Sel, ki so na predvečer kaj lepo popevali. Na dan sv. Lovrenca so prišli s procesijo Otmanjčani. Za dež so prišle prosit posebne procesije iz Št. Sebastijana, Šmarjete in Šentjurija. Šentjurski gospod župnik Poljanec nam je razložil življenje sv. Lovrenca in nas spodbujal k pravi krščanski srčnosti. Bralo se je 8 sv. maš, kar je za nas veliko število. Pristrčne pozdrave in na svidenje prihodnje leto!

Za Lipaljevov v Kanalski dolini, kjer je letos dne 3. avgusta požar povzročil velikansko nesrečo, se bode pobiralo po občinah in cerkvah. Potreba je res velika. Škoda je cenjena nad tristo tisoč kron. Potreba je še tem večja, ker je predlanskim zasula hiše in polja znana grozna povodenj in ker je letošnja suša uničila večino poljskih pridelkov. Usmilite se v krščanski ljubezni ubogih pogorelcev v Lipaljevski in jim priskočite na pomoč. Ljubi Bog vam bode poplačal vašo milosrčnost!

Strašne posledice nepremišljene šale. Na železniški progi Petrozsény-Lupeny (Ogrsko) se je nedavno vozila v III. razredu služabnica Marija Szabo. Pri sebi je

imela 15 litrov špirta. Slučajno se je razlil na vse strani. V sosednem vozu je bil kmet Todor Gligor, ki se je hotel pošaliti ter z gorečo smodko užgal špirit, ki je pritekkel iz sosednjega voza. Plamen se je naglo razširil in obljel služabnico in še dve ženski, ki ste bili ž njo v vozu. Prestrašene reve se niso spomnile, da bi dale znamenje, da se vlak ustavi. Na prihodnji postaji so poskakale vse tri v plamenih skozi okno, a bilo je prepozno ter so v groznih mukah umrle. Nepremišljenega kmeta je zgrabil krč, da so ga nezavestnega odnesli.

Ali spi zajec res z odprtimi očmi? Dosedaj so celo vsi znanstveniki trdili, da spi zajec odprtih oči, ker ima prekratke trepalnice, da bi si oči pokrili. Nedavno pa je dokazal Eisenmender v Fricovski „Rundschau“, da ta trditev ni resnična. Eisenmenger je preiskal več sto zajcev, pa ni nobenega našel, pri katerem bi se trepalnice ne dale potegniti preko oči. Bajka o zajcem spanju odprtih oči je nastala zato, ker zajec ne vstaja rad, temuč pusti, da se mu lovec in pes približa, toda natančno opazuje nevarnost. Kadar postane nevarnost velika, plane kot blisk pokoncu ter zbeži. A lovci in gonjači mislijo, da je moral spat, dasi so videli, da je imel odprte oči, češ, sicer bi se mu ne mogli tako približati. Eisenmenger je tudi opetovano videl mlade zajce, ki so brezskrbnejši spali zaprtih oči.

Kako so nastali časnikarji. Italijanski pisatelj Aldo Chierici piše v predgovoru k svoji najnovejši knjigi: Ko je ljubi Bog ustvaril ljudi, je mislil, da bi bilo dobro, ako bi si vsak človek z lastnim delom služil svoj kruh. Zato je dal z angeljskimi trobentami nekega dne sklicati vse ljudi. Najprej jih je preštel, potem pa velel prinesiti velko vrečo, v kateri so bili vsi poklici in posli ter jih pričel deliti med ljudi. Tako je postal eden mizar, drugi inženjer, tretji krojač itd. V svoji preveliki modrosti je napravil Bog, da je bilo pametno razdeljeno. Kdor je imel dolg jezik, je postal odvetnik; kdor je bil bojevit, je postal vojak; kdor je bil brzih nog in dolgih rok, je postal blagajnik; kdor je bil nagnjen k dremanju, je postal minister itd. Tako je Bog delal in delil, dokler se ni vreča izpraznila, ter ni pozabil napraviti tistih, ki so se imeli pokoriti za velike grehe, za učitelje in mestne pomožne uradnike. Ko je razdelitev bila končana, je hotel Bog ljudi zopet odstraniti, tedaj pa se oglasi izza božjega prestola porogljiv glas: „Ali meni ne daš nobene službe, gospod?“ In res je bil Bog pozabil na onega človeka, ki se je ali slučajno ali namenoma skrival za nebeskim grmovjem, da prisluškuje in potem kritikuje. „Da,“ je rekel Bog, „razdelitev je končana, kakor vidiš, vreča je popolnoma prazna.“ Bog je potem malo pomisljal, nato pa se obrnil k ljudem rekoč: „Kot dobri božji otroci morate za tega-le skrbati kako preskrbo, sicer vam še napravi — kdo ve kak — škandal!“ Ljudje so sicer mrmrali, toda ustavljati se ni nihče upal. Vendar je sklenil vsakdo v srečo, kakor je to vedno tako, kadar je človek prisiljen kaj darovati, da prepusti od svoje profesije najhujši del. Tako n. pr. je dal odvetnik svoje laži, umetnik svoje skaženo delo, vojak svojo strast za dvoboj, a učitelj del svoje revščine. Samo pesnik je dal nekaj boljšega: svoje sanje in svoje navdušenje. Dragi Bog ni bil s to mešanico posebno zadovoljen. „Kaj naj počnemo

sedaj s tem tukaj?“ je vprašal. Nato mu je človek odgovoril z ironičnim smehom: „Ne brigaj se, gospod, prebil se bom skozi življenje kot časnikar!“ To reče ter ponosno odide.

Napoleonova velikodušnost. Napoleon I. se je pripravil na vojsko zoper Angleško. Veliko čet je imel že zbranih na obrežju z namenom, da jih ob ugodni priliki prestavi čez morso ožino na angleška tla. Ko je taboril v Boulogne, dospeta tja dva angleška vohuna, ki sta hotela skrivaj zopet doseči angleško. V to svrhu zrežeta s svojimi noži nekoliko desk, jih sestavita in zbijeta v obliko čolna, ki je bil tako majhen, da bi ga bil lahko človek naložil in na ramah nesel. S to le pripravo sta hotela preveslati ono morskino ožino, ki se je niso upali prepluti do najnovejšega časa niti čolni z močnim strojem. Ko dovršita svoje delo, odveslata in hočeta doseči neko angleško ladjo, ki je krožila v tistih vodah. Ali straže ju zapazijo in dohite. Odpeljejo ju zopet na kopno. Njiju drzen poskus je povzročil v taboru občo pozornost; vsakdo je želel videti te drzne ljudi in njihovo plovno orodje. Napoleon, ki je postal tudi pozoren, ju pokliče pred se. „Je-li res,“ vpraša, „da sta hotela s to lupino prebresti morje.“ „Če dvomite, veličanstvo, le dovolite nama in videli bode, kako bova šla.“ „To ste drzni in podjetni možje“, odgovori cesar, „jaz občudujem pogum, kjerkoli ga najdem; nečem pa, da bi tako očitno postavljala svoje življenje v nevarnost. Vidva sta prosta, da, hočem vaju tudi odvesti na krov kake vaše ladje. Recita v Londonu, da jaz cenim pogumne može, če se tudi moji sovražniki.“ Moža, ki bi bila kot vohuna gotovo ustreljena, če bi ju Napoleon ne poklical pred se, sta dobila prostost in Napoleon ju je povrhu še obdaroval z nekoliko zlata. To dogodbo je Napoleon rad pripovedoval svojim sovjetnikom na otoku sv. Helene.

Izposojena hrabrost. V nekem mestecu v severni Češki obhajajo veteranci petdesetletnico. Povabljen je seveda tudi polkovnik posadke. Ta se na koncu slavlja poslovi od vseh veterancev, najbolj pa se pomudi ob slovesu pri nekem starem možu, ki se mu blišče na prsih dve hrabrostni medalji. „V katerih bitkah ste pa bili, hrabri vojak?“ „V nobenih, gospod polkovnik.“ „Kako pa pridete do teh medalij?“ „Gospod polkovnik,“ je jecljal vojak, „gospod polkovnik, jaz sem si izposodil suknjo z medaljami vred.“

Prišel k vojaškim vajam s štirimi otroci. Preteklo dni je bil pozvan k vojaškim vajam v Gorico domobranski rezervist Andrej Sever, doma iz Rihemberga, a stanujoč v Prvačini. Sever je oženjen in ima štiri otroke, od katerih ima najstarejši kakih 7 let. Ker se nahaja žena baje v Aleksandriji, mora za otroke sam skrbeti ter jih nadzorovati. Zaradi tega je prosil, da bi ga oprostili od vojaških vaj, a prošnje mu niso uslišali. Prišel je v Gorico, da se predstavi vojaški oblasti, a ob enem pripeljal je seboj tudi štiri otroke, katerih ni vedel doma nikomur izročiti in za katere bi torej naj za časa vaj skrbela vojaška oblast. Vojaški oblasti pa ni preostalo drugega, nego da je oprostila Severa vojaških vaj ter ga poslala domu z otroci.

Velikanska iznajdba. Dne 11. t. m. so se na vojaškem strelišču na Dunaju v navzočnosti vojaških tehnikov vršile poizkušnje z oklepom, ki sta ga že pred več časom izumela Atanazij Janopol in Anton Loibl. Vse kaže, da se bo ta izumitev obdržala

in da bo velikega vojaškega pomena. Oklep, ki sta ga izumitelja od leta 1903 sem vedno popravljala, je le 9 milimetrov debel. Pri ti vaji so streljali na oklep celó iz bližine 2 metrov, kar doslej še niso. Kroglice, ki so še enkrat večje kot je debelost oklepa, v tem oklepu kar izginejo. Videti je samo odprtino, kamor je kroglica zadela, na drugi strani pa ni sledu kake poškodbe, izbočitev ali razpoke. Kakor hitro namreč prileti kroglica v oklep, se svinčeni del kroglice razdrobi in prah, jekleni plašč kroglice pa se v oklepu popolnoma poplošči in stlači. Ta oklep bi izvrstno služil topništvu v varstvo proti šrapnelom, pehoti kot varstvena stena, posebno v rovih, pri municijskih vozovih; tudi za ladjine oklepe se bo dal ta oklep porabiti, ako se ga podebeli in poveča. Naprsni oklep stane okoli 10 K. Največjo pozornost je vzbujalo pri vojaških izvedenjih to, kako so kroglice v oklepu popolnoma izginjale.

Kako je vdova Čapla jajce valila.

Po nemškem priredil F. Leskovar.

Vsa zasopihana in prestrašena, v obrazu rudeča ko kuhan rak, priletela je dekla Marička h gospej Čapli v sobo.

„Gospodinja, slišite, pridite hitro, naša koklja, ki sedi na jajcih, bo crknila!“

Gospodinja, ki je imela — mimogrede bodi povedano — svojih 120 klg., je kar skupaj žoknila na svojem širokem stolu, tako jo je pretresla ta novica. Čez nekaj časa se ji izvije iz grla dolgozategnjeni „Kaaaj“, na kar začne delati z rokami in nogami, da bi se spravila pokonci. Ko se ji to posreči, čapla okorno, vsled strašne novice bili so ji vsi udi trdi, proti kolarnici. Tam že najde deklo Maričko, ki je tarnajoč čepela pri gnezdu ter obupno pogledovala enkrat na poginjajočo kokoš, pa zopet na sopečo gospodinjo.

„Pipika, pipika!“ klicala je vdova pridno kokljo in jo božala po glavi. Toda žival jo je komaj slišala, vedno globokeje je povešala glavo.

„Neumnica!“ zakriči čez nekaj časa nad deklo, „kaj čepiš tukaj in zijaš, drži ji nekoliko glavico kvišku, da bo lažje dihala!“

„Saj nič ne pomaga,“ odgovori jezno dekla, „ali ne vidite, da je že mrtva?“

„O joj, o joj!“ začne tarnati debela Čapla, „uboga žival! In jajce! Kaj naj naredimo z jajci? Jutri je že zadnji dan in ravno danes mora žival poginiti? Ali še ni mogla en dan počakati! Zdaj so vsa jajca za nič!“

„Veste kaj, dajmo jih na peč, tam je lepo toplo; mogoče, da se piščeta le še izvalijo.“

Gospodinja Čapla je s tem predlogom zadovoljna. Marička prime košaro z jajci in jo nese v sobo na peč. Medtem je gospodinja prinesla toplomer, katerega dene k jajcam.

„Stiriintrideset stopinj, to je premalo. Marička, naloži še drvi!“

Črez nekaj minut gre vdova zopet merit. „Stirideset stopinj!“ zakriči vsa prestrašena. „Veliko preveč! Ti prismoda ti, ali hočeš piščeta prej speči, predno se zležejo?“

Tako je šlo to delo celo popoldne.

„No, sedaj že uvidim, tako ne gre naprej,“ meni slednjič gospodinja, „to je zelo nezanesljivo in še celo po noči, kdo bo tedaj kuril in stal pri peči? Sedaj si moramo nekaj drugega iztuhtati!“

„Toda, kaj naj storimo?!“

„Ti še vprašaš? Pod odejo jih vzamem, k sebi v posteljo!“

Marička se zakrohoče na ves glas. „Saj niste koklja!“

„Tiho! Kaj ti razumeš! Telesna toplota je najboljša in enakomerna. Boš videla, jutri imamo piščeta!“

Marička se še vedno krohota.

„Ali je to kaj slabega,“ nadaljuje gospodinja razjarjena, „če vzamem jajca k sebi v posteljo? Ali naj pustim teh petnajst jajec uničiti, če jih tako lahko rešim.“

„Vi boste jajca zmečkali!“

„Bomo videli!“ pravi debela gospodinja. „Meniš li, ker nisem tako suha, kakor ti, da se bom s celim truplom vsedla na nje? Ne, tako neumna nisem!“

„Kako pa potem mislite napraviti?“

„No, to je kaj lahko! V robec jih bom zavezala ter privezala s trakom na trebuh. Če mirno ležim na hrbtu in potegnem odejo čez se, ne dvomim, da ne bi imela uspeha.“

Marička je začela premišljevat. „Zdaj mi že to ni tako neumno“, meni slednjič.

„Aha, zdaj prideš tudi ti na to! Tako praktična gospodinja kot sem jaz že najde pripomoček!“

„Veste kaj, lahko se vam pripeti nesreča, zato dajte meni polovico, naj tudi jaz poskusim.“

„No, naj pa bo! Sicer se ne bojim, da bi jih zmečkala, toda imej tudi ti svoje veselje!“

„Radovedna sem, katera bo imela zjutraj več piščet, vi ali jaz.“

„Le tiho, le tiho; pazi sedaj na jajca, jaz grem medtem pripravljat večerjo, da prideve preje v postelj. Sedaj je šele pol šestih, toda v takem slučaju se ne sme nič zamuditi.“

Točno ob šestih sta zlezli obe koklji s svojimi jajci v postelj. Vsaka je pazila, da ne stare jajca, zato sta ležali tiho in mirno. Debela gospodinja je celo položila dve odeji na se, da je pot kar tekla raz nje. Seveda ni mogla celo noč zatisniti očesa. Vsake četrte ure je pogledala, če še ni nič živega.

Res, okoli 11. ure po noči je prišlo prvo pišče iz lušine, ob štirih drugo.

Zjutraj začne uboga gospodinja premišljevat, kdo bo vstal. Obe ste valili. Vsled tega je minola sedma ura, manjkalo je samo nekaj minut na osem, ko je postalo debeli koklji to stanje neznosno.

„Marička, Marička!“ je zakričala, da sta se majhna piščanca na njenem sreč boječeta skrila.

„Ne smem vstati, sicer se jajca shladijo“, zakliče dekla skozi steno v odgovor.

„Kaj še, za trenotek že smeš!“

„Kmaló je dekla v sobi.“

„Koliko piščet že imaš?“ bilo je prvo vprašanje gospodinje.

„Tri“, bil je odgovor.

„Jaz imam dosedaj samo dva“, pravi vdova slabovoljno, ker jo je dekla prekosila. Čez nekaj časa vpraša dekla:

„Kaj pa naj sedaj počnemo?“

„Ena mora ostati v postelji. Najboljše je, če jaz ležim. Prinesi svoja jajca k meni.“

Marička se začne zopet smejati.

„Kaj pa zopet mekečeš? Ali je to kaj slabega?“

„No, slabega ni nič, pa tako strašno smešno!“

Nato prinese ostala štiri jajca, vošči gospodinji mnogo sreče in gre na svoje delo, v prvi vrsti seveda zajutrek kuhat.

Po dne pridejo še štiri piščeta na svetlo, tako da je ostalo zvečer samo šest jajec.

„Zdaj se ne izplača, da bi delile“, meni zvečer gospodinja, „te bom že jaz imela.“

Tako se je začela druga noč. Toda gospodinja Čapla je bila že preveč utrujena od bedenja v prejšnji noči. Nehote je zaspala. Imela je lepe sanje. Bilo ji je, kakor da se je pripeljala v Trst. Prišla je tudi do morja. Ker je bilo grozno vroče, šla se je v morje kopat, toda ni bilo dna, začela se je potapljati. Plavalna je z vso silo, da se obdrži na površju, toda voda ji je segala vedno višje in višje. Slednjič se je zbudila, ko je ravno obupno zaklicala na pomoč. Plavalna je še vedno, toda ne v morski vodi, ampak v svojem potu in v smrdljivi tekočini, ker je v spanju zmečkala jajca.

„Marička, Marička!“ kričala je z groznim glasom.

Ta prileti vsa prestrašena. „Za božjo voljo, kaj pa je?“

„Jajce sem zmečkala!“

Zdaj se je začela Marička smejati, smejala se je vedno bolj in bolj. Nazadnje se je začela tudi gospodinja smejati in smejala sta se obe, da sta bili vsi solzni.

Preoblekli sta posteljo. Marička pa še dolgo ni mogla zaspati, vedno jo je silil smeh. Mislila si je: „Saj sem vedela, da se bo kaj takega pripetilo ti debeli Čapli.“

Španski kralj Alfonz XIII. v Lurdu.

Dne 27. julija t. l. ob desetih dopoldne je španski kralj Alfonz prišel z avtomobilom iz Pau v Lurd ter se je nemudoma podal v sveto jamo, spremljan od princa asturijskega, vojvode sotomayorskega in drugih oseb iz spremstva. Kralj je bil v svetlosivi obleki z rozeto častne legije v suknjini luknjici, na glavi je imel panamaklobuk, v roki preprosto lahko palico. Vest o kraljevem prihodu se je kakor blisk naglo razširila po mestu, domačini in tujei so prihiteli, da bi videli kralja. Predno je šel v jamo, dal je kralj kupiti v bližni trgovini desetoro velikih, težkih voščenih sveč, katere so precej postavili k nogam kipa Matere božje in jih prižgali. Nato je Nj. Veličanstvo šel v svetišče samo, pokleknil je na pripravljen klečalnik ter je tako dolgo molil, da je mogel priti monaški škof msgr. du Cured (-Süre), ki je nadomestoval po duhovnih vajah zadržanega prev. gosp. tarbskega škofa, ter da je mogel kralja pozdraviti in mu pojasniti jamske posameznosti. Vidno ginjen si je kralj dobro ogledal vse dele jame; nato se je podal k studencu, da pokusi njegovo vodo, in v znamenje posebne milosti si je izprosil za spomin kupico, v kateri so mu ponudili čudodelno vodo.

Potem se je kralj podal v cerkev sv. rožnega venca, kje ga je pri velikih vratih sprejel škof nimski (Nimes), msgr. Béguinot z mitro in škofovsko palico; djal je, da je dobrodošel in mu je ponudil blagoslovljene vode — kakor to naroča cerkveno obredoslovje — s katero se je kralj Alfonz poškopil. Ko je kralj vstopil, zadonele so mogočne orglje v ognjevitih glasih španske narodne himne. V cerkvi je bilo natlačeno polno ljudstva, zlasti romarjev iz Nimes-a. Veliko ginjenje je prešinjalo množico, ko se je kralj Alfonz globoko priklonil pred velikim altarjem in pokleknil na pripravljene klečalnik. Ker je celebrant ravnokar zapel „Credo“, ostal je kralj do konca sv.

maše, pri kateri so nimski romarji v popolnem gregorijanskem napevu zapeli prekrasni, po svojem lastnem škofu uglasbeni „Ave Marija“ in ginljivi „O salutaris hostia“. Se-le po Tedeum je kralj zapustil cerkev sv. rožnega venca ter se je s svojim malim spremstvom skozi stolp podal v gornjo baziliko, kjer sta mu msgr. Béguinot in msgr. du Curel pripovedovala, kar je bilo potrebno. Istotako se je kralj zanimal za dragocenosti in spomenike, shranjene v cerkveni zakladnici. Posebno ginjen je kralj opazoval kelih, ki ga je cerkvi daroval njegov oče; podaril ga je cerkvi Naše ljube gospe v Lurdu, ko je bil še princ asturijski. Na vse zadnje je kralj še molil pred velikim altarjem in je zapustil cerkev; prej pa je še rekel nimbškemu škofu: „Ko sem obiskal malone že vsa imentnejša svetišča v svoji deželi, bilo mi je na tem, da molim tudi v najslavnejši cerkvi na Francoskem!“

Ko so se odprla doslej zatvorjena velika vrata, zadonel je tisočeri: „živio kralj Alfonz XIII., živio katoliški kralj, živio Španka!“ Kakor bi to navdušenje, ki se je polastilo množice, neslo mladostno in prikupljivo prikazen kraljevo, dospel je do voza; ljudstvo pa ni nehalo dajati duška svojemu navdušenju s klici in s tem, da je mahalo s klobuki in robci, metalo cvetlice in ponujalo cele šopke.

Ko je kralj vstopil v svoj avtomobil, se je zahvalil zbrani množici za nepričakovane ovacije, priklanjajoč se zapored na vse strani. Potem je vzel šofersko opravo z očali in masko. Med neprestanimi klici: „živio kralj, živio Španka!“ je avtomobil v polni naglosti zdirjal proti Tarbes.

Vtis, katerega je napravila mila oseba mladega vladarja pri vseh navzočih, bil je silno ugoden, njegovo obnašanje v cerkvi in zunaj tako vspodbudljivo, pravo kršč. vero spričujoče, da ostane vsem vdeležencem v vednem prijetnem spominu, da bo pa tudi drugim odličnim osebam v dober vzgled.

A.

Pozor! Citaj! Bolnemu zdravje!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenjši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

60 stekleničic (5 ducatov) 18 K. —

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolkosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bođenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah. — **Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.**

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom: 17 5-26

P. Jurišic, lekarnar v Pakracu 101, Slavonija.

Pozor! Citaj! Slabemu — moč!

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjuje mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni ureščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišic, lekarnar v Pakracu štev. 101, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): **12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K,** Manj kot 12 stekleničic se ne razpošilja.

Čitaj! — Naroči! — Ne bo Ti žali!

Bolete

za stojino na živinskih sejmih
s tekočimi številkami nareja na
zahtevanje točno in po ceni
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za veleč. duhovščino in samostane se priporoča
cerkveno laneno platno v vseh potrebojočih širinah. Bombažne tkanine
in pravo Rumburgarsko laneno platno za telesno in posteljno perilo.

Velika izbira črnih štofov n. pr. Peruvien, Dosking, Brasil, Kamgarnov v vsih
kakovostih za talarje, obleke, površnike i. t. d.

Velika zaloga izgotovljenih oblek n. pr. salonskih oblek, površnikov i. t. d.

Fine Atlas-Satin posteljne odeje, z lepo belo podvleko podšite, komad 3 gld.
do gld. 3.50; k odeji spadajoče površne rjuhe ali prti iz fine „Linzer“ tkanine, komad po
gld. 1.70 do 2 gld. — Zanesljivo pravo lanene žepne robce, čisto bele in z barvanimi robi.

Telesno, posteljno perilo, kakor tudi talarji, obleke in površniki se na željo po meri
pod popolnim jamstvom dobrega dela izvršujejo pri našem narodnem krojaču.

Vzorci se na željo takoj odpošljejo. — Poštna naročila točno in zanesljivo.

S spoštovanjem

tovarniška zaloga manufakturnega blaga

„pri Amerikancu“

Grajski trg 2 — MARIBOR — Grajski trg 2

Alojzij Gnušek.

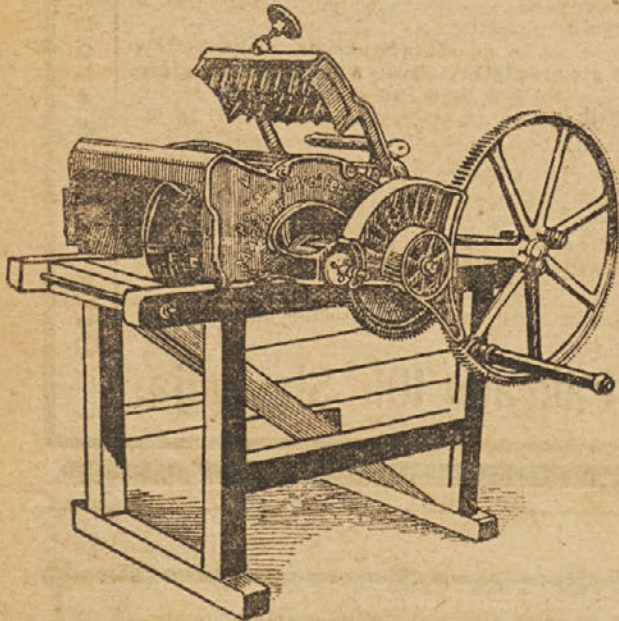
Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Prva narodna tovarna kmetijskih in poljedelskih strojev

Josip Pfeifer-ja v Hočah pri Mariboru (Štajersko).

Mlatilnica (Cerilica).

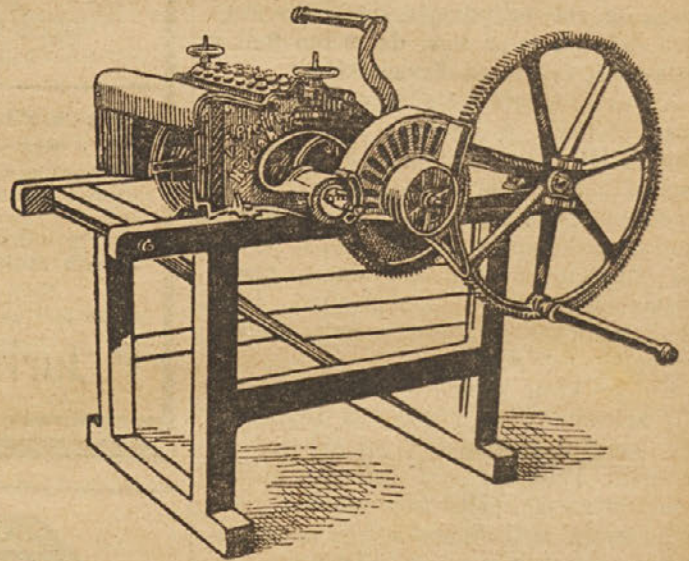
S samo vzdigajočim pokrivalom k varstvu proti nezgodi ako les ali kamen vedno v mlatilnico ne pride. Za gonitbo z roko zadostujeta 1—2 osebi. Za vitelj se kolo prestavi nižje in zadostuje 1 slabjši konj. — Rudeče medeni ležaji imajo prednost.

Cena 130 kron.

Ročna mlatilnica.

Ta slika predstavlja ročno mlatilnico, katera je zaradi njene trpežnosti, vsled izvrstne konstrukcije in zvestega dela skozi leta sem od g. kmetovalcev najbolj vpeljana. To z veseljem spričuje istina, da če v eno občino ena takih mlatilnic pride, se naroči v kratkem času še več ravno takih, kar dokazujejo tudi mnoga pohvalna spričevala. — Boben mlatilnice je mahalni, kateri dostavlja mahalno kolo. Osišče je jekleno in se vrti v rudečih medenih ležajih. Boben se s stranskimi vijaki lahko prestavlja kakor je potrebno. Zobje so štirivoglati, ki izvršujejo čisto mlat. Kolesa so proti nezgodi zelo dobro zakrita. Vse te prednosti zedinjene, omogočijo, da mlatenje lahko izvršujete 1—2 osebi.

Cena 116 kron.

== Jamči se eno leto. ==

Več kakor

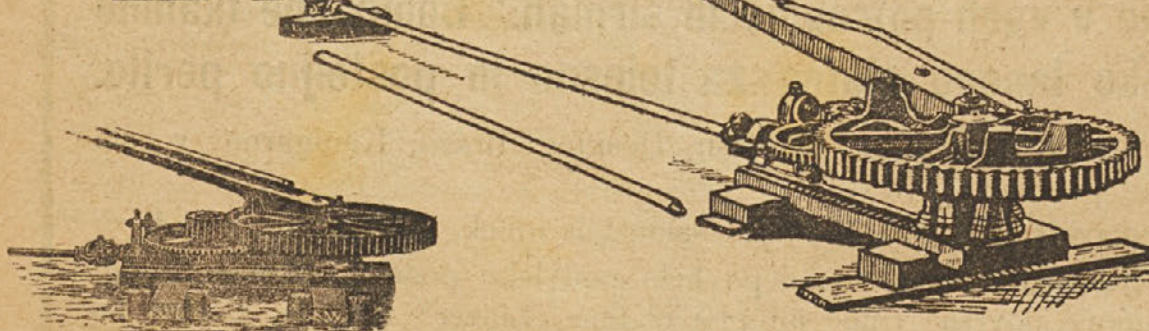
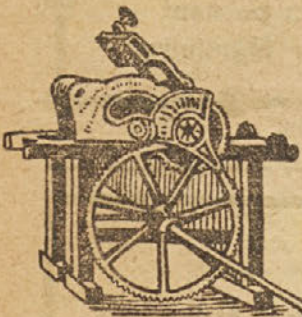
200 spričeval

od gospodov: častitih nadžupnikov, župnikov, veleposestnikov in posestnikov potrjujejo te velikanske prednosti njihovih strojev.

Vitelj za enega konja v zvezo mlatilnice (cerilice)

z osjo od vitelja do mlatilnice 7 metrov v dolžnosti. En srednji konj ali vol zadostuje celi dan za gonitev mlatilnice v mlatitvi.

== Jamči se eno leto. ==

Ta cela garnitura z navadno mlatilnico

138 gld. (276 kron),

z mlatilnico (cerilico) 145 gld. (290 K).

Močnejši vitelj za dva konja
90 gld. (180 kron).

Vitelj brez vsega lesa
20 kron ceneje.

Razne
uradne pečate

KUVERTE

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Cement najboljših vrst,

kakor tudi **smodnik**

prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah
13 1-8 trgovina

pri Smolniku v Prevaljah.